

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2005 w sprawie legitymacji do wniesienia przez zamawiającego skargi na wyrok zespołu arbitrów. (sygn. III CZP 94/04)

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO

Dnia 10 marca 2005 r.

Stosownie do treści art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), dalej powoływanej jako "p.z.p.", przewidziane w Dziale VI tej ustawy środki ochrony prawnej przysługują wykonawcom i uczestnikom konkursu, a także innym osobom, jeżeli ich interes prawny w uzyskaniu zamówienia doznał lub może doznać uszczerbku w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy. Ustęp 2 powołanego przepisu rozciąga to uprawnienie na organizacje zrzeszające wykonawców wpisanych na listę prowadzoną przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, o których mowa w ust. 3 art. 179 u.z.p.

Literalne brzmienie ustępu 1 i 2 powołanego artykułu mogłoby oznaczać, że adresatami przewidzianych w ustawie środków ochrony są tylko te podmioty, które wykażą zainteresowanie zamówieniem i ujawnią to zainteresowanie złożeniem ofert, stając się uczestnikami konkursu. Otóż takie jego rozumienie jest poprawne o tyle tylko, o ile dotyczy pierwszej fazy postępowania wywołanego wniesieniem protestu. Jeżeli bowiem w myśl art. 180 ust. 1 u.z.p. wniesienie protestu może wywołać podjęta albo zaniechana czynność przez zamawiającego, to temu zamawiającemu i podmiotom zamówieniem zainteresowanym przypisane zostały przeciwstawne role; pierwszy zamawiający inicjuje samo postępowanie, wykonawcy natomiast mogą zakwestionować jego treść albo dać wyraz odmiennym oczekiwaniom - w obu wypadkach w formie pisemnego protestu. Protest początkuje spór, zakreślając zarazem jego granice przedmiotowe. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a więc do czasu wyczerpania toku instancji, zamawiający nie może zawrzeć umowy (art. 182 ust. 1 i 2 u.z.p.), chyba że zachodzi przypadek określony w art. 182 ust. 3 u.z.p.

Zamawiający może protest oddalić lub odrzucić, na co służy odwołanie (art. 184 ust. 1 u.z.p.), o czym Prezes Urzędu Zamówień Publicznych informuje zamawiającego (art. 184 ust. 2 u.z.p.), nadając mu tym samym status przeciwnika wnoszącego odwołanie i zarazem strony w postępowaniu odwoławczym. Ustawa nie różnicuje uprawnień zamawiającego i wnoszącego odwołanie w toku postępowania odwoławczego, a wynik tego postępowania w równym stopniu dotyka każdego z nich. Stąd też przewidziane w postępowaniu odwoławczym czynności przypisane zostały nie wnoszącemu odwołanie, a "stronie" (art. 186 ust. 4, 187 ust. 3, 188 ust. 1-3). W konsekwencji skargę na wyrok zespołu arbitrów, podobnie jak i na postanowienie tego zespołu, może wnieść strona, czyli zarówno wnoszący odwołanie do zespołu arbitrów, jak i jego przeciwnik (zamawiający). Ostatecznie wątpliwości w tym względzie usuwa brzmienie art. 197 ust. 1 i 2 u.z.p., który instytucję skargi także łączy z pojęciem strony.

Wszystko to uzasadnia przekonanie, że zamawiającemu przysługuje skarga na wydane przez zespół arbitrów orzeczenie. Takie też stanowisko Sąd Najwyższy wyraził w uchwale z dnia 14 stycznia 2005 r., III CZP 71/04, odwołując się nadto do zawartej w art. 78 Konstytucji RP zasady odwoływalności oraz dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (89/665/EWG). Zapatrywanie to jest aktualne także na tle rozpoznawanego pytania prawnego i Sąd Najwyższy w obecnym składzie je podziela.